

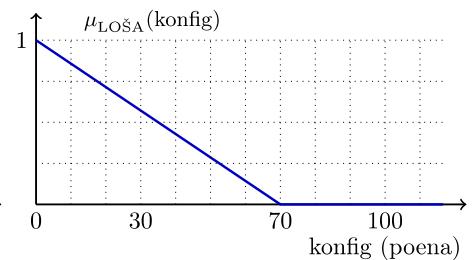
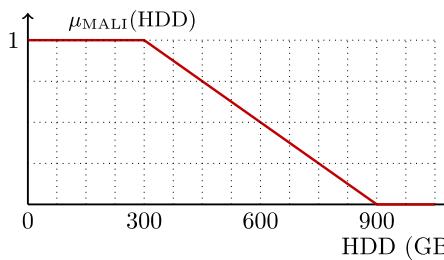
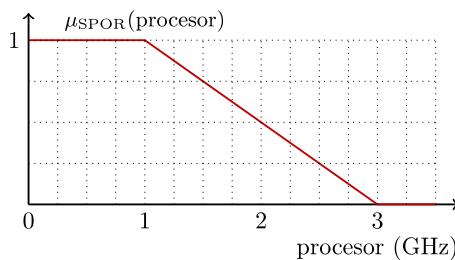
ZADACI ZA VJEŽBU

Zadatak 1. ([fis fajl 1](#), [fis fajl 2](#))

Razmatra se ekspertske sisteme za evaluaciju kvaliteta konfiguracija računara. Ulagane promjenljive su **procesor** (brzina u GHz) i **HDD** (veličina u GB), a izlazna veličina je **konfig** (kvalitet konfiguracije u poenima od 0 do 100). Za sve ulagane i izlazne veličine su definisani fazi skupovi sa kontinualnim funkcijama pripadnosti i to: za **procesor** definisani su fazi skupovi **SPOR** i **BRZ**, za **HDD** su definisani fazi skupovi **MALI** i **VELIKI**, dok su za **konfig** definisani fazi skupovi **LOŠA** i **DOBRA**.

Odrediti izlaz fazi mašine ako su na njenom ulazu konkretnе vrijednosti: **procesor = 1.5 GHz** i **HDD = 750 GB**. Operatori OR i AND su definisani na standardan način.

- a) Koristiti Mamdanijevu implikaciju.
- b) Koristiti Larsenovu implikaciju.

Pravilo 1: IF procesor IS SPOR

OR   HDD IS MALI

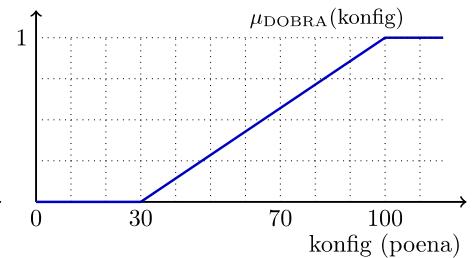
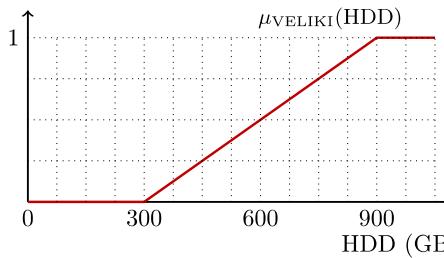
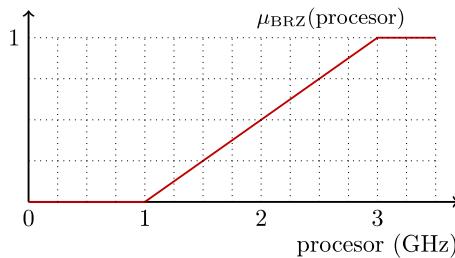
THEN

konfig IS LOŠA

Stepen ispunjenja:

Stepen ispunjenja:

Stepen ispunjenja čitavog fazi uslova:

Pravilo 1: IF procesor IS BRZ

AND   HDD IS VELIKI

THEN

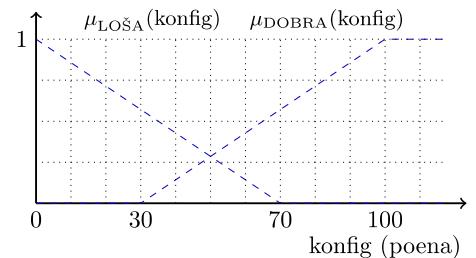
konfig IS DOBRA

Stepen ispunjenja:

Stepen ispunjenja:

Stepen ispunjenja čitavog fazi uslova:

Agregirani zaključak:

Izvršiti defazifikaciju izlaznog fazi skupa koristeći:

a) COG metod. Defazifikacija fazi skupa Y pomoću ovog metoda se vrši na sljedeći način:

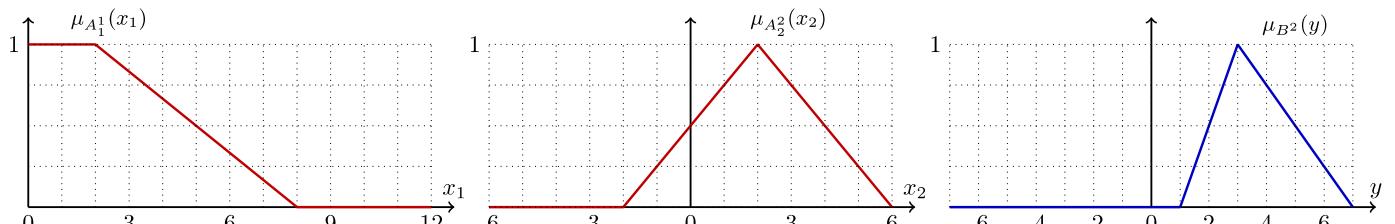
$$y^* = \frac{\int \mu_Y(y) y dy}{\int \mu_Y(y) dy}$$

b) MOM, SOM i LOM metod.

Simulirati fazi mašinu u Matlab-u.

Zadatak 2.

Razmatra se Mamdanijeva fazi mašina sa ulaznim varijablama x_1 i x_2 , izlaznom varijablom y i standardno definisanim operatorima OR i AND.

Pravilo 1: IF x_1 IS A_1^1

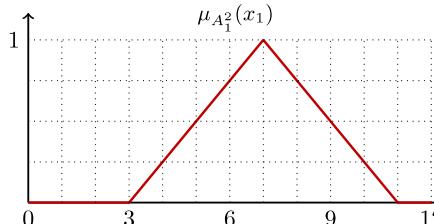
OR x_2 IS A_2^2

THEN

Stepen ispunjenja:

Stepen ispunjenja:

Stepen ispunjenja čitavog fazi uslova:

Pravilo 1: IF x_1 IS A_1^2

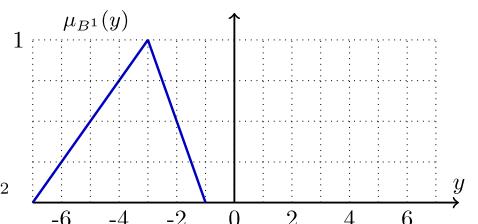
AND x_2 IS A_2^1

THEN

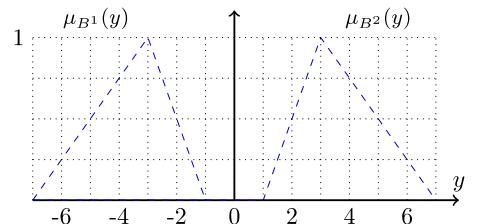
Stepen ispunjenja:

Stepen ispunjenja:

Stepen ispunjenja čitavog fazi uslova:

Agregirani zaključak:

Odrediti izlaz iz fazi mašine za $x_1 = 5$ i $x_2 = 2$. Razmotriti

- Mamdanijevu implikaciju,
- Larsenovu implikaciju,
- kao i različite metode defazifikacije.

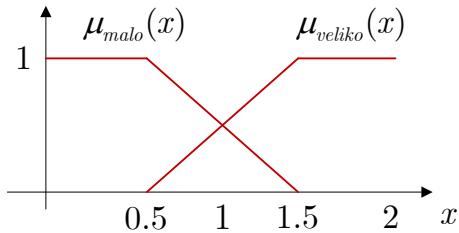
Simulirati fazi mašinu u Matlab-u.

Zadatak 3. ([fis fajl](#))

Razmatra se Sugeno fazi mašina koja se sastoji od dva pravila:

1. if $x = \text{"malo"}$ then $y = x + 1$
2. if $x = \text{"veliko"}$ then $y = -x + 1$

Fazi skupovi "malo" i "veliko" su prikazani na slici ispod:

Odrediti izlaz y za sljedeće ulaze:

- a) $x = 0$,
- b) $x = 0.75$,
- c) $x = 2$.

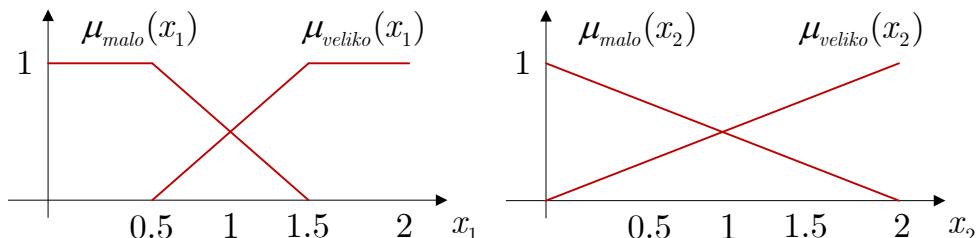
Za defazifikaciju koristiti „weighted average“ (WA) metod. Simulirati fazi mašinu u Matlab-u.

Zadatak 4. ([fis fajl](#))

Razmatra se Sugeno fazi mašina koja se sastoji iz dva pravila:

1. IF $x_1 = \text{"malo"}$ AND $x_2 = \text{"malo"}$ THEN $y = x_1 + x_2 + 1$
2. IF $x_1 = \text{"veliko"}$ OR $x_2 = \text{"veliko"}$ THEN $y = 2x_1 - x_2 + 1$

Fazi skupovi "malo" i "veliko" su prikazani na slici ispod:

Odrediti izlaz y za sljedeće ulaze:

- a) $x_1 = 0, x_2 = 1$,
- b) $x_1 = 1, x_2 = 1$,
- c) $x_1 = 2, x_2 = 1$.

Za defazifikaciju koristiti weighted average metod. Simulirati fazi mašinu u Matlab-u.

Zadatak 5. ([m fajl](#))

Projektovati Mamdani fazi sistem koji određuje željenu (referentnu) brzinu autonomnog vozila tokom praćenja zakrivljene putanje, uzimajući u obzir zakrivljenost putanje i ugao zakretanja volana. Cilj je da vozilo održava optimalnu brzinu prilikom skretanja.

Ulagne promenljive:

- $\kappa (m^{-1})$ – zakrivljenost putanje koju automobil prati, opseg: $[0, 0.2 m^{-1}]$.
- $\theta (^{\circ})$ – ugao zakretanja volana, opseg: $[0^{\circ}, 90^{\circ}]$

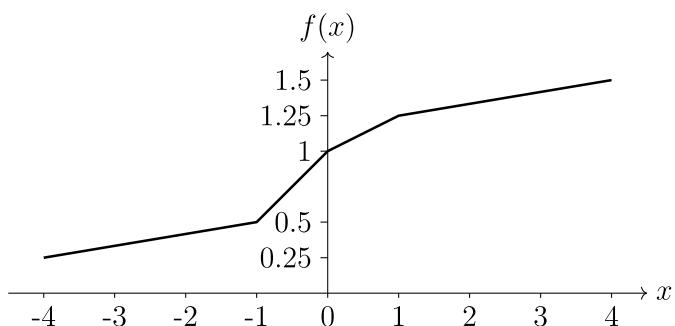
Izlazne promenljive:

v_{ref} (m/s) – željena brzina automobila, opseg $[0, 30 \text{ m/s}]$.

Definisati po tri fazi skupa za sve promjenljive, a zatim definisati bazu fazi pravila. Odrediti željenu brzinu za $\kappa=0.1$ i 45° . Simulirati fazi sistem. Prikazati kako se referentna brzina mijenja u zavisnosti od ugla zakretanja, ako je $\kappa=0.1$.

Zadatak 6. ([m fajl 1](#), [m fajl 2](#))

Projektovati fazi sistem koji aproksimira funkciju sa slike. Zadatak pokušajte riješiti na dva načina: a) koristeći Mamdani fazi mašinu, b) koristeći Sugeno fazi mašinu.

Zadatak 7. ([m fajl](#))

Projektovati Sugeno fazi sistem koji aproksimira funkciju $y=\sin(x)$ na opsegu $[a, b]$. Fazi sistem treba da sadrži N pravila. Skicirati funkcije pripadnosti, a zatim u Matlab-u napisati funkciju koja implementira ovaj fazi sistem. Analizirati tačnost aproksimacije u zavisnosti od tipa funkcija pripadnosti. Razmotriti

- trougaone,
- trapezoidne,
- Gausove funkcije pripadnosti.

Zadatak 8. ([m fajl](#))

Projektovati Sugeno fazi sistem koji aproksimira funkciju $y=\sin(x_1)\sin(x_2)$ na opsegu $[a_1, b_1] \times [a_2, b_2]$. Fazi sistem treba da sadrži od $N_1 \times N_2$ pravila, gdje N_1 i N_2 predstavljaju brojeve fazi skupova za promjenljive x_1 i x_2 . Skicirati funkcije pripadnosti, a zatim u Matlab-u napisati funkciju koja implementira ovaj fazi sistem. Analizirati tačnost aproksimacije u zavisnosti od tipa funkcija pripadnosti. Razmotriti

- trougaone,
- trapezoidne,
- Gausove funkcije pripadnosti.